Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

8 iunie 2017*

„Trimitere preliminară — Articolul 56 TFUE — Articolul 36 din Acordul privind Spațiul Economic European — Legislație fiscală — Impozit pe venituri — Scutire fiscală rezervată dobânzilor plătite de băncile care îndeplinesc anumite condiții legale — Discriminare indirectă — Bănci stabilite în Belgia și bănci stabilite într-un alt stat membru”

În cauza C-580/15,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge (Tribunalul de Primă Instanță din Flandra de Vest, secția Bruges, Belgia), prin decizia din 28 octombrie 2015, primită de Curte la 9 noiembrie 2015, în procedura

Maria Eugenia Van der Weegen,

Miguel Juan Van der Weegen,

Anna Pot,

acționând în calitate de avânzi-cauză ai lui Johannes Van der Weegen, decedat,

Anna Pot

împotriva

Belgische Staat,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din domnul J. L. da Cruz Vilaça, președinte de cameră, domnul K. Lenaerts, președintele Curții, îndeplinind funcția de judecător al Camerei a cincea, doamna M. Berger (raportor) și domnii A. Borg Barthet și F. Biltgen, judecători,

avocat general: domnul N. Wahl,

grefier: doamna M. Ferreira, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 15 septembrie 2016,

* Limba de procedură: neerlandeza.

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru doamna Van der Weegen, pentru domnul Van der Weegen și pentru doamna Pot, de C. Hendrickx și de M. Vandendijk, advocaten;

— pentru guvernul belgian, de J.-C. Halleux și de M. Jacobs, în calitate de agenți, asistați de S. D'Aloia, expert;

— pentru Comisia Europeană, de W. Roels, în calitate de agent;

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolelor 56 și 63 TFUE, precum și a articolelor 36 și 40 din Acordul privind Spațiul Economic European din 2 mai 1992 (JO 1994, L 1, p. 3, Ediție specială, 11/vol. 53, p. 4, denumit în continuare „Acordul privind SEE").

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între doamna Maria Eugenia Van der Weegen, domnul Miguel Juan Van der Weegen și doamna Anna Pot, acționând în calitate de avânzi-cauză ai domnului Johannes Van der Weegen, precum și doamna Anna Pot, pe de o parte, și Belgische Staat (statul belgian), pe de altă parte, în legătură cu refuzul acordării unei scutiri fiscale pentru remunerația primită pentru un depozit de economii într-un alt stat membru decât Regatul Belgiei.

Dreptul belgian

3 Articolul 21 din Wetboek van de inkomstenbelastingen (Codul privind impozitele pe venit, denumit în continuare „WIB 1992"), în versiunea aplicabilă exercițiului fiscal 2010 (veniturile din anul 2009), prevedea:

„Veniturile din capital și din bunuri mobile nu cuprind:

[…]

5° prima tranșă de 1 730 [de euro] (valoarea de bază 1 250 [de euro]) pe an din veniturile aferente depozitelor de economii primite, fără stipularea convențională a unui termen sau a unui preaviz, de instituțiile de credit stabilite în Belgia și reglementate prin Legea din 22 martie 1993 privind statutul și controlul instituțiilor de credit, cu condiția ca:

— aceste depozite să îndeplinească, în plus, criteriile definite de Rege, cu avizul Comisiei bancare, financiare și de asigurări […], cu privire la moneda în care sunt constituite, la condițiile și la modurile de retragere și de prelevare și cu privire la structura, la nivelul și la modul de calcul al remunerării lor;

[…]"

4 În Hotărârea din 6 iunie 2013, Comisia/Belgia (C-383/10, EU:C:2013:364), Curtea de Justiție a stabilit că această dispoziție încălca articolul 56 TFUE și articolul 36 din Acordul privind SEE.

5 Articolul 170 din Wet van 25 april 2014 houdende diverse bepalingen (Legea din 25 aprilie 2014 de stabilire a unor dispoziții diverse, *Belgisch Staatsblad* din 7 mai 2014, p. 36946, denumită în continuare „Legea din 25 aprilie 2014”) a modificat articolul 21 punctul 5 din WIB 1992 astfel:

„Veniturile din capital și din bunuri mobile nu cuprind:

[…]

5° prima tranșă de 1 250 de euro (sumă neindexată) pe an din veniturile aferente depozitelor de economii primite, fără stipularea convențională a unui termen sau a unui preaviz, de instituțiile de credit menționate la articolul 56 alineatul 2 punctul 2, litera a), cu condiția ca:

— aceste depozite să îndeplinească, în plus, criteriile definite de Rege, cu avizul Băncii Naționale a Belgiei și al Autorității pentru Servicii și Piețe Financiare, fiecare în domeniul său de competență, cu privire la moneda în care sunt constituite, la condițiile și la modurile de retragere și de prelevare și cu privire la structura, la nivelul și la modul de calcul al remunerării lor, sau, în cazul depozitelor primite de instituții de credit cu sediul în alt stat membru din Spațiul Economic European, aceste depozite să îndeplinească criteriile analoge stabilite de autoritățile competente similare din celălalt stat membru;

[…]”

6 Expunerea de motive privind modificarea articolului 21 punctul 5 din WIB 1992 are următorul cuprins:

„Trebuie să fie vorba despre condiții analoge, respectiv, pentru început, ca depozitele de economii să fie supuse acelorași condiții de bază menționate la articolul 21 punctul 5 din WIB 1992; și, în plus, ca acestea să îndeplinească criteriile stabilite de autoritățile publice în statul membru vizat în ceea ce privește moneda în care sunt constituite depozitele și în materie de condiții și de moduri de retragere și de prelevare și cu privire la structura, la nivelul și la modul de calcul al remunerației lor. Aceste din urmă criterii trebuie să fie similare cu cele în vigoare în Belgia. Aceasta înseamnă că, fără să fie identice, ele trebuie să aibă conținut comparabil. […]”

7 Koninklijk besluit tot uitvoering van het WIB 1992 (Decretul regal de punere în aplicare a WIB 1992) din 27 august 1993 (*Belgisch Staatsblad* din 13 septembrie 1993, p. 20096), astfel cum a fost modificat prin Decretul regal din 7 decembrie 2008 (*Belgisch Staatsblad* din 22 decembrie 2008, p. 67513) (denumit în continuare „KB/WIB 92”), prevede criteriile pe care trebuie să le îndeplinească în plus depozitele de economii prevăzute la articolul 21 punctul 5 din WIB 1992 pentru a putea beneficia de aplicarea articolului menționat.

8 Articolul 2 din KB/WIB 92 prevede:

„Pentru a putea beneficia de aplicarea articolului 21 punctul 5 din [WIB 1992], depozitele de economii vizate la articolul menționat trebuie să îndeplinească, în plus, următoarele criterii:

1° depozitele de economii trebuie să fie constituite în euro;

2° nu pot fi operate prelevări din depozitele de economii, direct sau în legătură cu un cont la vedere decât pentru plata următoarelor operațiuni:
a) rambursare în numerar;
b) transfer sau virament, altfel decât în temeiul unui ordin permanent, într-un cont deschis pe numele titularului depozitului de economii;
c) transfer într-un depozit de economii deschis la aceeași instituție pe numele soțului sau al unei rude până la gradul al doilea al titularului depozitului de economii;

[…]

3° condițiile de retragere trebuie să prevadă posibilitatea ca instituția depozitară să condiționeze prelevările de un preaviz de 5 zile calendaristice dacă depășesc 1 250 [de euro] și să le limiteze la 2 500 [de euro] pentru fiecare jumătate de lună;

4° a) remunerația pentru depozitele de economii cuprinde obligatoriu, dar exclusiv

— o dobândă de bază și

— o primă de fidelitate;

b) dobânda de bază și prima de fidelitate sunt calculate la o rată exprimată pe o bază anuală.

Depozitele produc dobânda de bază cel târziu din ziua calendaristică următoare datei plății și încetează să producă dobânzi din ziua calendaristică a retragerii.

Plățile și retragerile efectuate în aceeași zi calendaristică sunt compensate pentru calculul dobânzii de bază și al primei de fidelitate.

Dobânda de bază acordată este adăugată la depozit o dată pe an calendaristic astfel încât să producă, prin derogare de la al doilea paragraf, o dobândă de bază începând de la data de 1 ianuarie a anului.

O dobândă debitoare nu poate fi solicitată de la titularul unui depozit de economii.

Prima de fidelitate se acordă pentru depozitele rămase înscrise în același cont timp de 12 luni consecutive.

În cazul transferului dintr-un depozit de economii în alt depozit de economii deschis pe numele aceluiași titular la aceeași instituție în alt mod decât prin intermediul unui ordin permanent, perioada de constituire a primei de fidelitate pentru primul depozit de economii rămâne dobândită, cu condiția ca valoarea transferului să se ridice la minimum 500 [de euro] și ca titularul vizat să nu fi efectuat deja trei transferuri de acest tip, din același depozit de economii în cursul aceluiași an calendaristic. […]

c) rata dobânzii de bază acordate de o instituție în cazul depozitelor de economii pe care le primește nu poate depăși cea mai mare dintre următoarele două rate:

— 3 puncte;

— rata operațiunilor principale de refinanțare ale Băncii Centrale Europene aplicabilă la data de 10 a lunii care precedă semestrul calendaristic în curs.

Orice creștere a ratei dobânzii de bază se menține pentru o perioadă de cel puțin trei luni, cu excepția cazului când are loc o reducere a ratei operațiunilor principale de refinanțare ale Băncii Centrale Europene.

Fără a aduce atingere dispoziției *sub littera e) infra*, rata primei de fidelitate oferite nu poate:

— să depășească 50 puncte din rata maximă a dobânzii de bază vizate la primul paragraf. Dacă acest procentaj nu este egal cu un multiplu de zecime de procent, rata maximă a primei de fidelitate se rotunjește la zecimea de procent inferioară;

— să fie inferioară valorii de 25 puncte din rata dobânzii de bază oferite. Dacă acest procentaj nu este egal cu un multiplu de zecime de procent, rata minimă a primei de fidelitate se rotunjește la zecimea de procent inferioară;

d) o unică rată a dobânzii de bază este aplicabilă pentru fiecare depozit de economii la un moment determinat;

e) prima de fidelitate care este acordată la un moment determinat este aceeași pentru plățile noi și pentru depozitele pentru care începe să curgă o nouă perioadă de fidelitate. Fără a aduce atingere aplicării punctului 4° litera b) al șaptelea paragraf, prima de fidelitate aplicabilă la momentul plății sau la începutul unei noi perioade de fidelitate rămâne aplicabilă pe durata întregii perioade de fidelitate;

5° instituția depozitară examinează dacă limita prevăzută la articolul 21 punctul 5 din WIB 1992, este atinsă de fiecare dată când dobânda de bază și prima de fidelitate sunt transferate în cont și pentru aceasta ia în considerare toate sumele acordate în perioada impozabilă.”

9 Administrația a publicat, în această privință, circulara Circ. AAFisc nr. 22/2014 (nr. Ci.RH.231/633.479) din 12 iunie 2014, care, la punctul 2, intitulat „Criterii pe care trebuie să le îndeplinească depozitele de economii străine vizate de scutire”, prevede:

„4. În conformitate cu articolul 21 punctul 5 din WIB 1992 […], depozitele de economii străine trebuie să îndeplinească criteriile stabilite de legiuitor (sau de un organism public al executivului competent să pună în executare legea fiscală) și care au făcut obiectul unui aviz prealabil al organelor similare Băncii Naționale a Belgiei și Autorității pentru Servicii și Piețe Financiare.

5. În plus, aceste criterii trebuie să fie analoge criteriilor definite la articolul 2 din KB/WIB 92 privind:

— moneda în care sunt constituite;

— condițiile și modurile de retragere și de prelevare

— și structura, nivelul și modul de calcul al remunerației lor.

Pentru detaliile acestor criterii, trebuie să se consulte articolul 2 din KB/WIB 92 menționat […]”

Litigiul principal și întrebarea preliminară

10 Domnul Johannes Van der Weegen și doamna Pot dețineau, în ceea ce privește exercițiile de impozitare 2010-2013, cinci depozite de economii la instituții financiare stabilite într-un stat membru, altul decât Regatul Belgiei. Aceștia au solicitat să beneficieze de scutirea fiscală prevăzută la articolul 21 punctul 5 din WIB 1992, astfel cum a fost modificat prin Legea din 25 aprilie 2014.

11 Pentru motivul că niciuna dintre aceste instituții nu a putut certifica faptul că depozitele de economii deținute la acestea îndeplineau condiții analoge celor aplicabile în cazul depozitelor de economii reglementate belgiene, în special în ceea ce privește dobânda de bază și prima de fidelitate, autoritățile fiscale belgiene au refuzat ca veniturile produse de aceste depozite de economii să poată face obiectul unei scutiri fiscale.

12 Domnul Johannes Van der Weegen și doamna Pot au atacat această decizie la instanța de trimitere, care ridică problema compatibilității articolului 21 punctul 5 din WIB 1992, astfel cum a fost modificat prin Legea din 25 aprilie 2014, cu dreptul Uniunii.

13 În aceste condiții, rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge (Tribunalul de Primă Instanță din Flandra de Vest, secția Bruges, Belgia) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 21 punctul 5 din WIB 1992, astfel cum a fost modificat prin articolul 170 din Legea din 25 aprilie 2014, încalcă articolele 56 și 63 TFUE, precum și articolele 36 și 40 din Acordul privind SEE, întrucât, în pofida faptului că se aplică în mod nediferențiat furnizorilor de servicii naționali și străini, dispoziția în discuție impune îndeplinirea condițiilor analoge celor prevăzute la articolul 2 din KB/WIB 1992 și care sunt *de facto* specifice pieței belgiene, astfel încât furnizorii de servicii străini întâmpină un obstacol serios atunci când oferă servicii în Belgia?”

14 Reiese din elementele dosarului aflat la dispoziția Curții că domnul Johannes Van der Weegen a decedat la 20 ianuarie 2016. Doamna Van der Weegen, domnul Miguel Juan Van der Weegen, precum și doamna Pot s-au subrogat în drepturile acestuia.

Cu privire la întrebarea preliminară

Observații introductive

15 Trebuie amintit că, în Hotărârea din 6 iunie 2013, Comisia/Belgia (C-383/10, EU:C:2013:364), Curtea a constatat că, prin introducerea și prin menținerea unui regim ce stabilește o impozitare discriminatorie a dobânzilor plătite de băncile nerezidente, care rezultă din aplicarea unei scutiri fiscale numai dobânzilor plătite de băncile rezidente, Regatul Belgiei nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 56 TFUE, precum și al articolului 36 din Acordul privind SEE.

16 Ca urmare a acestei hotărâri, regimul menționat a fost modificat în sensul că scutirea fiscală a devenit de asemenea aplicabilă în cazul dobânzilor plătite de băncile nerezidente.

17 Potrivit WIB 1992, astfel cum a fost modificat prin Legea din 25 aprilie 2014, pentru ca depunătorii să poată solicita să beneficieze de o astfel de scutire, regimul depozitelor de economii analizat trebuie să îndeplinească anumite criterii stabilite de lege, precum constituirea în euro, limitările retragerilor și ale prelevărilor, precum și un mod de calcul al remunerației care trebuie constituită din dobânzile de bază și dintr-o primă de fidelitate.

18 WIB prevede că depozitele primite de instituțiile de credit stabilite într-un alt stat membru al Spațiului Economic European trebuie să îndeplinească criterii analoge definite de autoritățile competente ale acestui alt stat membru.

19 Potrivit expunerii de motive a Legii din 25 aprilie 2014, trebuie să fie vorba despre „condiții analoge, respectiv […] că depozitele de economii trebuie supuse acelorași condiții de bază menționate la articolul 21 punctul 5 din WIB 1992”.

20 În cursul ședinței în fața Curții, guvernul belgian a precizat că acest text trebuie înțeles în sensul că condițiile cărora le sunt supuse depozitele de economii la băncile stabilite în alt stat membru decât Belgia nu trebuie să fie identice cu cele cărora le sunt supuse cele la băncile stabilite în Belgia, ci că este suficient să fie vorba despre condiții analoge.

21 Or, trebuie constatat că, independent de această chestiune, nu se contestă că un depozit de economii la o bancă stabilită în Belgia sau la o bancă stabilită în străinătate trebuie, în orice caz, pentru a putea beneficia de scutirea fiscală în discuție, să îndeplinească în special două condiții.

22 Pe de o parte, un astfel de cont de economii trebuie supus anumitor restricții în ceea ce privește modurile și condițiile de retragere și de prelevare din acest cont și, pe de altă parte, remunerarea unui astfel de cont trebuie să fie constituită în același timp dintr-o dobândă de bază și dintr-o primă de fidelitate.

23 În lumina acestor constatări trebuie să se răspundă la întrebarea adresată de instanța de trimitere.

Cu privire la întrebarea preliminară

24 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolele 56 și 63 TFUE, precum și articolele 36 și 40 din Acordul privind SEE trebuie interpretate în sensul că se opun unui regim național de scutire fiscală precum cel prevăzut la articolul 21 punctul 5 din WIB 1992, astfel cum a fost modificat prin Legea din 25 aprilie 2014, care, deși este aplicabil în mod nediferențiat în cazul veniturilor din depozite de economii la furnizori de servicii bancare stabiliți în Belgia sau într-un alt stat membru al SEE, este rezervat veniturilor din depozitele de economii la bănci care îndeplinesc condiții ce sunt, *de facto*, proprii numai pieței naționale.

25 Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie mai întâi să se constate că, deși o astfel de reglementare națională ar putea intra în domeniul de aplicare al ambelor libertăți fundamentale menționate de instanța de trimitere, totuși, eventualele efecte restrictive ale acestei reglementări asupra liberei circulații a capitalurilor nu ar fi decât consecința inevitabilă a eventualelor restricții impuse liberei prestări a serviciilor. Or, atunci când o măsură națională este legată simultan de mai multe libertăți fundamentale, Curtea o examinează, în principiu, numai din perspectiva uneia dintre aceste libertăți dacă se dovedește că, în împrejurările speței, celelalte sunt cu totul secundare în raport cu prima și pot fi accesorii acesteia (a se vedea prin analogie Hotărârea din 8 septembrie 2009, Liga Portuguesa de Futebol Profissional și Bwin International, C-42/07, EU:C:2009:519, punctul 47, Hotărârea din 11 martie 2010, Attanasio Group, C-384/08, EU:C:2010:133, punctul 40, precum și Ordonanța din 28 septembrie 2016, Durante, C-438/15, nepublicată, EU:C:2016:728, punctul 14).

26 În consecință, regimul de scutire fiscală în cauză trebuie examinat exclusiv din perspectiva articolului 56 TFUE și a articolului 36 din Acordul privind SEE.

27 Pe de altă parte, trebuie constatat că prestațiile bancare constituie servicii în sensul articolului 57 TFUE. Or, articolul 56 TFUE se opune aplicării oricărei reglementări naționale care, fără o justificare obiectivă, instituie un obstacol în calea posibilității unui prestator de servicii de a exercita efectiv libertatea de a presta servicii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 ianuarie 2016, Comisia/Grecia, C-66/15, nepublicată, EU:C:2016:5, punctul 22 și jurisprudența citată).

28 În speță, reglementarea în discuție în cauza principală stabilește un regim fiscal aplicabil în mod nediferențiat în cazul remunerațiilor pentru un depozit de economii plătite de bănci stabilite în Belgia și al celor plătite de bănci stabilite în alt stat membru.

29 Totuși, chiar o reglementare națională care este aplicabilă în mod nediferențiat în cazul tuturor serviciilor, indiferent de locul de stabilire a prestatorului, poate constitui o restricție privind libera prestare a serviciilor în cazul în care rezervă beneficiul unui avantaj numai utilizatorilor de servicii care îndeplinesc anumite condiții care sunt, de fapt, proprii pieței naționale și îi privează astfel de beneficiul acestui avantaj pe utilizatorii altor servicii similare în esență, dar care nu îndeplinesc condițiile speciale prevăzute de această reglementare. Astfel, o asemenea reglementare afectează situația utilizatorilor serviciilor ca atare și, prin urmare, este de natură să îi descurajeze de la a utiliza pe cele ale anumitor prestatori, din moment ce serviciile propuse de aceștia din urmă nu îndeplinesc condițiile prevăzute de reglementarea menționată, condiționând astfel accesul la piață (a se vedea în

acest sens Hotărârea din 10 mai 1995, Alpine Investments, C-384/93, EU:C:1995:126, punctele 26-28 și 35-38, precum și Hotărârea din 10 noiembrie 2011, Comisia/Portugalia, C-212/09, EU:C:2011:717, punctul 65 și jurisprudența citată).

30 Prin urmare, este necesar să se verifice, în primul rând, dacă reglementarea națională în discuție în litigiul principal, deși este aplicabilă în mod nediferențiat, creează obstacole în calea liberei prestări a serviciilor.

31 În această privință, este necesar să se arate că, astfel cum precizează circulara Circ. AAFisc nr. 22/2014, depozitele trebuie să îndeplinească criteriile stabilite la articolul 2 din KB/WIB 92, care prevăd în special că retragerile din astfel de depozite trebuie să fie limitate pentru a se face distincția dintre acestea din urmă și un cont curent, iar remunerarea depozitelor de economii trebuie să fie constituită în mod obligatoriu și exclusiv dintr-o dobândă de bază și o primă de fidelitate.

32 Reiese de asemenea din precizările formulate de persoanele interesate în ședința în fața Curții că, în statele membre ale SEE, altele decât Regatul Belgiei, nu există niciun regim privind depozitele de economii care îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 2 din KB/WIB 92, în special pe cele privind remunerarea pentru un astfel de depozit. Acest mod de remunerare constituie, se pare, o particularitate proprie pieței bancare belgiene.

33 Astfel, reglementarea națională în cauză, deși este aplicabilă în mod nediferențiat în cazul remunerațiilor pentru conturile de economii deschise la instituții stabilite în Belgia și pentru cele deschise în alte state membre ale SEE, are, pe de o parte, efectul de a descuraja de fapt rezidenții belgieni să recurgă la serviciile băncilor stabilite în aceste alte state membre și să deschidă sau să mențină conturi de economii la aceste din urmă bănci, dat fiind că dobânzile plătite de acestea nu pot face obiectul scutirii fiscale respective, în special ca urmare a faptului că remunerarea pentru conturile de economii nu este constituită dintr-o rată a dobânzii de bază și dintr-o primă de fidelitate.

34 Pe de altă parte, această reglementare este de natură să descurajeze titularii unui cont de economii la o bancă stabilită în Belgia, care îndeplinește condițiile pentru scutire, să își transfere economiile într-o bancă cu sediul în alt stat membru și care nu oferă conturi care îndeplinesc aceste condiții.

35 În consecință, reglementarea menționată poate constitui un obstacol în calea liberei prestări a serviciilor, interzis, în principiu, prin articolul 56 primul paragraf TFUE, întrucât stabilește condiții pentru accesul la piața bancară belgiană al prestatorilor de servicii stabiliți în alte state membre, aspect a cărui verificare revine instanței de trimitere, în special din perspectiva elementelor care figurează la punctul 29 din prezenta hotărâre.

36 În al doilea rând, trebuie să se verifice dacă un astfel de obstacol poate fi justificat prin motivele invocate de guvernul belgian.

37 Trebuie amintit că măsurile naționale susceptibile să îngreuneze sau să facă mai puțin atractivă exercitarea libertăților fundamentale garantate de tratat pot fi totuși admise, cu condiția ca acestea să urmărească un obiectiv de interes general, să fie de natură să asigure realizarea acestuia și să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului urmărit (a se vedea în special Hotărârea din 6 iunie 2013, Comisia/Belgia, C-383/10, EU:C:2013:364, punctul 49 și jurisprudența citată).

38 Guvernul belgian susține că reglementarea în cauză contribuie la protecția consumatorilor. El precizează că, în acest scop, este indispensabil ca rezidenții belgieni să aibă la dispoziție un cont de economii durabil, protejat, stabil, suficient și lipsit de riscuri în scopul de a-și putea acoperi cheltuielile importante sau neprevăzute.

39 În această privință, Curtea a decis că printre motivele imperative de interes general care pot justifica o restricție privind libertatea de a presta servicii figurează protecția consumatorilor (a se vedea în special Hotărârea din 23 ianuarie 2014, Comisia/Belgia, C-296/12, EU:C:2014:24, punctul 47).

40 Astfel, revine instanței de trimitere sarcina de a verifica, pe de o parte, dacă reglementarea în cauză răspunde unui astfel de motiv imperativ de interes general.

41 Pe de altă parte, îi revine sarcina de a se asigura că regimul de impozitare în cauză, presupunând că urmărește într-adevăr un astfel de obiectiv, nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestuia și respectă principiul proporționalității.

42 Astfel, presupunând chiar că răspunde unui motiv de interes general, privând, *de facto*, integralitatea veniturilor din conturi de economii disponibile pe piața internă, cu excepția celor din conturi deținute în bănci stabilite în Belgia, de avantajul scutirii, acest regim este susceptibil de a exclude conturile de economii deschise la instituții bancare, în special la instituții, altele decât cele belgiene, care ar permite atingerea aceluiași obiectiv precum cel urmărit prin regimul menționat, respectiv protecția consumatorilor. În special, niciunul dintre argumentele prezentate în fața Curții nu permite să se considere că aplicarea condițiilor prevăzute la articolul 2 din KB/WIB 92 privind remunerarea depozitelor ar fi necesară pentru îndeplinirea obiectivului menționat.

43 Prin urmare, protecția consumatorilor nu poate fi invocată pentru a justifica obstacolul vizat în calea liberei prestări a serviciilor.

44 În ceea ce privește articolul 36 din Acordul privind SEE, este necesar să se arate că această dispoziție este analogă celei stabilite la articolul 56 TFUE, astfel încât considerațiile privind acest din urmă articol, enunțate la punctele 27-43 din prezenta hotărâre, sunt aplicabile și în ceea ce privește articolul 36 menționat.

45 Rezultă din ansamblul considerațiilor care precedă că trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 56 TFUE și articolul 36 din Acordul privind SEE trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care prevede un regim național de scutire fiscală, în măsura în care acesta din urmă, deși este aplicabil în mod nediferențiat în cazul veniturilor din depozite de economii la furnizori de servicii bancare stabiliți în Belgia sau într-un alt stat membru al SEE, supune unor condiții accesul la piața bancară belgiană al prestatorilor de servicii stabiliți în alte state membre, aspect a cărui verificare revine instanței de trimitere.

Cu privire la cheltuielile de judecată

46 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară:

Articolul 56 TFUE și articolul 36 din Acordul privind Spațiul Economic European trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care prevede un regim național de scutire fiscală, în măsura în care acesta din urmă, deși este aplicabil în mod nediferențiat în cazul veniturilor din depozite de economii la furnizori de servicii bancare stabiliți în Belgia sau într-un alt stat membru al Spațiului Economic European, supune unor condiții accesul la piața bancară belgiană al prestatorilor de servicii stabiliți în alte state membre, aspect a cărui verificare revine instanței de trimitere.

Semnături